

Politički sistem

U Švicarskoj je politička vlast podijeljena na tri nivoa: Savez, kantoni (savezne države) i opštine. O političkim promjenama Švicarci odlučuju putem glasanja.

Švicarska Savez

Švicarski Savez postoji od 1848. godine. Glavni grad je Bern. Etnički, jezički i religiozno Švicarska ne predstavlja jednu cjelinu. Obzirom da je došlo do dobrovoljnog ujedinjenja različitih kultura, kaže se da je to nacija dobre volje (Willensnation | "Nation par volonté"). U internacionalnoj politici Švicarska je neutralna zemlja.

Federalizam

Kantoni i opštine u Švicarskoj imaju veliku samostalnost. Nadležnosti u politici i zakonodavstvu su podijeljene između Saveza, kantona i opština (Subsidiaritätsprinzip | principe de subsidiarité). Zbog toga govorio o federalizmu (Föderalismus | Fédéralisme). 26 kantona i preko 2000 opština imaju izgrađene državne strukture. Kanton Bern ima svoj ustav, vladu, parlament i sudove. Kantoni i opštine su zadužene za veliki broj državnih zadataka. Zato je na primjer školski sistem od kantona do kantona različito regulisan. Dok savezni zakoni važe za cijelu Švicarsku, kantoni imaju i svoje zakone koji važe samo na području određenog kantona. Opštine takođe mogu donijeti svoja pravila. Kantoni, opštine i Savez funkcionišu tako što naplaćuju porez od građana.

Podjela vlasti

U cilju sprječavanja koncentracije političke moći, u Švicarskoj kao i u kantonima, državna vlast je podijeljena na tri nivoa: zakonodavna (legislativa), izvršna (egzekutiva) i sudska vlast (judikativa). U Kantonu Bern ove zadatke preuzimaju sljedeće vlasti:

- Zakonodavna: Veliko vijeće (Grosser Rat) (160 članova, stanovnici biraju glasanjem svake četiri godine). Administrativna oblast Berner Jura, u kojoj se govori francuski jezik, ima 12 zagarantovanih mjesta u Velikom vijeću.
- Izvršna: Vlada (Regierungsrat) (7 članova koje narod bira direktnim glasanjem svake četiri godine). Berner Jura ima zagartovano jedno mjesto.
- Pravosudna: Razni sudovi na okružnom i kantonalnom nivou.

I opštine imaju zakonodavnu vlast (skupštinu opštine ili parlament, Gemeindeversammlung | assemblée communale, Parlament) i izvršnu vlast (gradsko ili opštinsko vijeće, Stadtrat | Conseil de ville, Gemeinderat | Conseil communal). Na saveznom nivou zakonodavna vlast se sastoji od dva vijeća: Nacionalno i Kantonalno vijeće (National- und Ständerat | Conseil national et conseil des états). Savezna vlada koja ima 7 članova zove se "Bundesrat". Na nacionalnom nivou postoje takođe i različiti sudovi. Vrhovni sud (Bundesgericht | Tribunal fédéral) kao najviša instanca je nadležan za presude donesene u kantonalnim sudovima.

Demokratska prava

Švicarski državljani imaju glasačko i biračko pravo. Oni biraju političke organe na opštinskom, kantonalnom i nacionalnom nivou i mogu se i sami kandidovati za izbore. Osim toga, građani mogu na referendumima odlučivati o političkim poslovanjima u opštini, kantonu i na saveznom nivou (direktna demokratija). Putem građanske inicijative moguće je pokrenuti referndumsko glasanje po pitanju raznih promjena. Strani državljani koji žive u kantonu Bern nemaju pravo da glasaju i biraju. Međutim, postoje različite mogućnosti da budete politički aktivni i da dostavite zahtjeve vlastima:

- Članstvo u nekoj stranci ili organizaciji ili u nekom udruženju
- Učešće u komisijama i drugim organima
- Peticije
- Pisma čitalaca u novinama ili internet forumi

U nekim opštinama postoje odbori za učešće migranata, kao na primjer Forum migranatkinja i migranata Grada Bern.

Osnovna prava

Najviši pravni principi u Švicarskoj sadržani su u Saveznom Ustavu (Bundesverfassung). Važan dio Saveznog Ustava čine osnovna ljudska prava koja su zasnovana na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Ova prava štite ljudsko postojanje (npr. pravo na život, pravo na pomoć u nužnim slučajevima) i zaštitu pojedinaca od državnog nasilja ili pojedinih grupa od strane većinskih naroda. Svi ljudi su zaštićeni od diskriminacije na osnovu porijekla, pola, boje, starosti, jezika, religije, seksualne orijentacije kao i fizičkih, mentalnih ili psihičkih ograničenja. Ovo vrijedi za sve bez obzira na status boravka i nacionalnost. Žrtve rasne diskriminacije mogu u kantonu Bern dobiti besplatnu podršku i savjete. Svako ko je pogođen diskriminacijom može potražiti savjet u Kontakt centru za integraciju ili kancelarijama koje su specijalizovane za razna pitanja (gggfon i RBS). U Švicarskoj postoji sloboda vjeroispovijesti, glasa i štampe.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/kanton-bern/politiki-siste